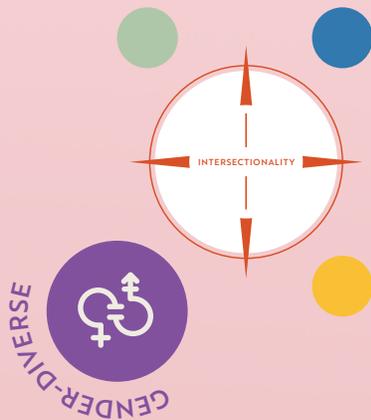

AJODEYÁK:

ANISHINÁBEG ASHIDJ
2SLGBTQQIA+
TIBENINDISIWINDIWIN

Funded by the
Government
of Canada

Canada

ANISHINÁBEKWEG OGIMA-OGAMIG KÁNÁDÁNG

MAZINÂDEG KE-ODÂPINIGÂDEG

KEDIBÁDIDÁGOK: MINDJIDWEWIN ONDJI PAGOSENINDAMOWIN ONDJIBAK NÍJ-ODEY KEJEYÁDIZIDJIG.....	4
NAKÁG NWAC.....	6
AKÍ PÍNDÍGADJIGÁDEG.....	6
KÁ-PÍNDIGADJIGÁDEG.....	6
KE-ODÁPINIGÁDEG AYÁNGWÁMÍWIN.....	6
AWEGONEN ASHIDAGINDÁGWAD.....	6
KA-KIKENINDJIGEDJIG GANAWENINDAMOWADJ.....	8
WÍDJ PIMÁDIZ TIBENINDIZOWIN.....	9
NÍJ-ODEY TIBENINDIZOWINAN.....	11
KAKINA AWIYEG INWEWIN.....	12
NÍJ ODEY IKIDOWIN WENZIKÁG ANISHINÁBE INWEWINAN’.....	15
NÍJ ODEY IKIDOWIN WENZIKÁG NIKIKENINDAM GANAWENINDJIGEDJIG.....	15
NÍNÁWIND IKIDOWIN ONDJI KÍNÁWA: MINDJIDWEWIN ONDJI WESHKINÍGIDJIG ASHIDJ KÍN TIBINÁWE OSHKINÍGIYEG.ÍÍ.....	18
TERMS FROM ENGLISH.....	20
WÁBANDIZOWIN INANOKÍWINAN.....	22
MINO PIMÁDIZIWIN ÂBADJITOWINAN.....	26

AJODEYÁK:

ANISHINÁBEG ASHIDJ 2SLGBTQQIA+ TIBENINDISIWINDIWIN

KEDIBÁDIDÁGOK: MINDJIDWEWIN ONDJI PAGOSENINDAMOWIN ONDJIBAK NÍJ-ODEY KEJEYÁDIZIDJIG

Iye inawendiwin megwe Kánadá ashidj Anishinábeg ka'n onishisinón ádisókán. Móshkine mámawi madji todamawin: Anishinábeg odápiniganewádj wendjibáwádj tanakíwang; iye kamadjiseq ganawábamáwadj kikinámádináning; abinódjínshag kekitinamadizog ogimá ogamigong Kánádang; iye kakíjenindámowadj tibahigewin kidji kidimágádj Anishinábe pimádjijowin ashidj inwewin. Kidayánánán eta igodj mitáswayag anishinábewakí ándí Anishinábeg pagideganiwadj kidji ogimákewadj, kwagwedjitó pimádjijowin, ashidj kidji ganónindiwadj inwewiniwán. Mámawi awaso inanokíwin kamadji tódákaniwadj, kítagoshinomagad nanda nagadjí kotádjijwin, ashidj kodagan papinodáganiwadj ki 2SLGBTQQIA+ pemádizidjig. Ki keget mashkawiziwin ka'n tagosinon awaso pikinong shíngenindjigewin ashidj meshkód tibahígenindamowin míndawa 2SLGBTQQIA+ pemádizidjig kidanakíwinwan kígenódjimowag, naníbikimáwag, ashidj

wínawa mámawi kesháwádj chísakewin ijichigewin. Awaso tadátábí ándjise mámawi níbine pibónigan nigani magak kitinamadizog Anishinábe nágodawenindamowin ánín kidimágaziyáwán kinámáwáwadj níbine kínawind awasonon ijichige pikanong pápínodjigewin. Nínawind bemídanizimin kidji koshkozi pimádjijowin minawadj ashidj kidji ábadjítón kidanishinábe inwewinán. Shaboganandánánán awaso, ki nodjimomin mámawi ki 2SLGBTQQIA+ pemádizidjig.

Níbina Anishinábe manidówiziwin kwagwedjitowin ijichigeg kidji miziwe ashidagindágwad ashidj shesin igeg ke endawahidjig kidji mikamiwadj wínawa manidówiziwinwa. Nidayáwánán oshki apích Níj Odey Kejeýádizidjig ká gaye kwagwedjitówadj awaso tebwetamowin kidji mikaman kín mikan ashidj anishágíjwewin ondji 2SLGBTQQIA+ pemádizidjig. Awasonon kikinámágewinan nayegádj ojíchigáden ashidj misawadj pikán ijipemádizidjig mígádiwin keyabadj tagon, kinawe níbina nódjimowin pagamise nawehí tanakíwinan ashidj 2SLGBTQQIA+ pemádizidjig. Ka'n tagosinon ábódjígisin kego kidji kwagwedjitó pimádjijowin tebinak igodj kwagwedjiton

kikádjichigewin. Nigakwagwedjitomin kidji ánikekikinámágedj awaso kidji wídjideyamak ki 2SLGBTQQIA+ pemádizidjig.

Ki 2SLGBTQQIA+ pemádizidjig pimíjig ayándaſwi ega wábandjigádeg kibisigeganan ashidj ega maya odápinagániwadj. Weshkinígídjig kádónáwá awenen wíwádj ozam kotádjíwag kidji waniyáwadj inódeg, kidji madjibideg odanakíwiniwa, konima gaye shabokadamowadj ega nandawenindagozidj nishike. Awaso pagamise ishpag nisidizowin megwehí kidAnishinábe weshkinígídjig. Ogí-ojítón ondjí 2SLGBTQQIA+ weshkinígídjig tebwetamowadj kego ega minobideg, kego tawadj mámawi wínawa.

Ogo 2SLGBTQQIA+ pemádizidjig mímaskawízíg, eji nakág ijínikázyeng kínowind. Ijinágwad kikádjichigewin áníń kedije wawíndágozidj awiyag. Iyo ikidowin Níj Odey keskonan ashidj kíjenindán níbina kínowind keyádizidjig kinawe nayenindamowadj apích ka-inákonigewadj wíbadj 1990 píbonón. Níbina kawín kíkenindazíg áníń kedaji wínádj ogo. Níbina wínawa kízázowag ashidj póchigodj

kánawendág mámawi níyá ikidowin, níj pikan pemádizidjig nanánj ako Níj Odey mádjí ábadag. Mámawi kágíge obimádiziwining awasonon maye chíſakewin ashidj inwewinan, ábadad Níj Odeyag ogíſhenán míkanens kidji ándjiseg ándí nánind kidanishinábe minánig ábadjítowadj wínawá inwewinawá kidji tebindáng pikán pimádiziwin. Nóndaman Anishinábe mowin ábadag ondjí tibendiziyan konima gaye inonziwin kíjenindágo kwayakwenindagóg mamajagoki ondjí awiyag Anishinábe tibenindizowin. Awaso kwagwedjítowin kíweyádón Anishinábe pimádjíwowin ashidj kígí-ondizi awedígege keyábadj wábandán kibisin kidji mikáng pimádjíwowin ashidj inwewin. Kegetenám, nódjimowin mádjise.

Níj Odey Kejeyádizidjig, nípagosenindamowin awaso mindjidwewin odítanamowadj awaso ogo iye nandawenindamowadj kidji nóndamowadj awasonon ikidowin. Ka'n kidákozís; ka'n kí-ágawádizís. Kísághígo. Kitabasenindizo ondjí Níj Odey (konima gaye áníń kinandawenindaman keda-ijínikánigon) ashidj kígímínigo mínidiwin, pemádiziwin.

NAKÁG NWAC

Iye Anishinábekweg Ogamig Kánádáng (NWAC) eteg, míye Anishinábeg nayábishkágedj ogima inwewinan taj Anishinábeg, Ábitawízí ashidj Kíwedínong Ikwewag, Ikwesínsag, Níj Odeyag, Pikan Awiyeg, ashidj Pikinong eji pemádizidjig (WG2STGD+) ájowehí Mikinák Minitigong kaye Kíwedínong, Nunangat. Awashamenj 40 pibón, NWAC kí-ondamítá kidji wídókowadj wíndamágedj ashidj pimododj bimádjíwedj, shoniyákewin, pimádjíwowin, ashidj ogimákewin ondji Anishinábe WG2STGD+ Pemádizidjig píndjehí odanakíwinawán. Eko 1974, NWAC kí-ondamítá kidji wídókowawadj wewenind ogo Anishinábe WG2STGD+ Pemádizidjig. Mámawi Anishinábekweg ogimá-ogamigong Kánádáng, NWAC kwagwedjito kidji nígánídj ondji minayawady ashidj násáb odapiniganíwadj nakág ogami ogamigong, kikinámágowin, andakikenindjigegádeg ashidj ijichigewin.

NWAC kí-onakísidón mashkawízíwin ashidj keyábadj ogima ijichigewin, inakonigewin, kedaje-mígiwániwang, ashidj inanokíwinan, ashidj ondamítáwin kedapideg, kidji minobideg. Wendjiseng, NWAC keyábadj ijinádog kidji wídókawadj kidji ganawenindang Anishinábe pimádjíwowin ashidj kidji nígánídj minopimádiziwin ondji Anishinábe WG2STGD+ Pemádizidjig, násáb gaye ondji odódemowán ashidj odanakíwinwan.

AKÍ PÍNDÍGADJIGÁDEG

NWAC píndagododj nígán ondamítá ogamigong tagon ega wíkad mígiwániwang konima gaye odáwániwang tanakíwinin Kitigán Zíbí ashidj Pikwákanigán Algonquin Anishinábeg, ashidj káganawenindamowadj awaso akí kákótagong. NWAC apítenindam ashidj kijenindán Anishinábeg tibenindjiganewa ondji kakina Anishinábeg Pemádizidjig agámehí Mikinák Minitigong ashidj Kíwedínong Nunangat ashidj keyábadj tanakamigizi kidji mindjiminang ká-ijichigewadj pinawígo ká-Anishinábe akíwang. Wáse kinawe, NWAC ká-píndagodogj ká-ondjibádeg eji nisidotágwag minwayádagoziwin akíng ashidj nandawenindjige kidji pígbóbdodj madji nígánimagog ashidj minotágozon nódjimowin.

KÁ-PÍNDIGADJIGÁDEG

NWAC mígwechwíwe ondji kakina Kakenindámowadj Ganawenindamowadj ashidj Kitizíg kawídokágedjig ondji awaso inanokíwin. Mígwech ondji kímígiwen kín inanokíwin ashidj ikidowin kikenindamádiwin ondji Anishinábe 2SLGBTQQIA+ weshkinígídjig. NWAC taminwenindam kidji mígwechwíyadj Kánádán Ogima-ogamigong nakág Kánádán Nakonigedjig ondji wídokázowadj awaso inanokíwin.

KE-ODÁPINIGÁDEG AYÁNGWÁMÍWIN

Awaso mazináhigan tibádodán kego animád, násáb inigáyán, wejigedjig mígádiwin, madji ganawenimawadj kikinámádiwigamigon. Enabigis ganój mazinázodjig ondaje, kíšpin nandawenindaman wídókázowin.

AWEGONEN ASHIDAGINDÁGWAD

Awaso mazináhigan kí-ojichigáde kidji kikenindamawadj wenishishing kikenindagog ashidj ánisidotamowin Anishinábe inwewin ashidj pimádjíwowin ashidj gaye ájodeyák mámawi 2SLGBTQQIA+ pikinóng

pemádizidjig. Iye nandawenindjigádeg awaso mazináhigan ishpanowadj Anishinábe ikidowin ogo 2SLGBTQQIA+ Pemádizidjig ájowehí Mikínák Minitigong ashidj Kíwedínong Nunangat kidji nenínáwinige wínawa nagadjíwin ashidj kikenindjigewin. Awaso mazináhigan kí-Mojichigáde ondji Anishinábe weshkinígídjig, kekinówijigewadj kedani ándjiseg ondji mino ánikádj.

Kakina igodijí mazináhiganing, kigamikán kikenindamowin Kíkenindjigedjig íGanawenindamowadj nakág wínawa midonenindjiganwadj ashidj nagadjíwin mámawi ká-ójodeyak Anishinábeg ashidj 2SLGBTQQIA+ wawiyagi pemádizidjig. Awaso mazináhigan mádjise mámawi tibádjimowadj pikan pemádiziwin ashidj kedaji ondjiseg ashidj ánín kedaji tagosin mámawi inwewin ashidj pemádjíwowin. Mí tash, kimishishinán kedaji epideg Níj Odey pemádizi ashidj pikinóng wíyagi píndjehí Anishinábeg pimádjíwowin. Mámawi ashidakeg ondaje mazináhiganin inanokíwinan kidji minobideg ánimitágoziwin ashidj wábandizowin nakág pikinóng pemádizid. Ishkwáyadj, awaso mazináhigan mazinádan mino pimádiziwin ashidj inanokíwinan iya awiyag ayádj ánimiziwin konima gaye nandawendang wídokázowin nakág ágawádiziwin mino pimádiziwin konima gaye 2SLGBTQQIA+ tanakíwin kidji ayámowadj.

**KA-KIKENINDJIGEDJIG
 GANAWENINDAMOWADJ**

Davika Picody (wín)

Davika Ojibway-Cree iwe, ondjibí Michipicoten Anishinábeg ashidj pápinenindam wín Anishinábekwe pikan towa pemádiziwin. Apích ega nódjánimizidj, Davika ojítónan tenibánd madjigóndeyan ashidj kwagwedjito Anishinábemowin Cree mámawi wín ábita odánisisen. Wín wejibábandam pagwanenindamowin Anishinábe 2SLGBTQQA+ tanakíwin andí kinawe kakina abidj wáge ega tagong agadjiwín konima gaye kotádjíwin.

Takeesheeway (wínawa)

Takeesheeway ogitizíman ogímínigon iye odinozowin ashidj ijinikázo ‘mangigondágan’ píndj Nádawé. Ânimitágozi ondji pikan pemádizidjig ashidj minwenindam ondjibádj Kahnawake Nádawé Akíng.

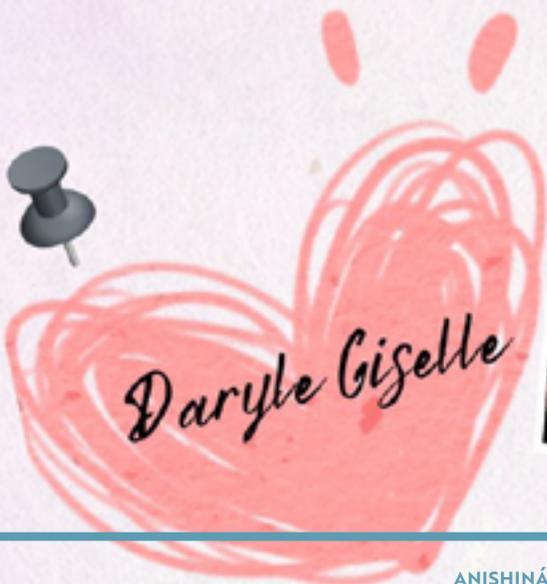
Martini Monkman (wín)

Martini apítenindam Níj Odey Anishinábekwe, pimádiziwan mígiwe, ashidj nibí pimiwidón pekish odayán níj ashidj ikwe ashidj ininí odey.

Daryle/Giselle Gardipy (wín)

Daryle ijikenindizo anji-pikan Níj Odey ininí ashidj ondjibí Beardy ashidj Okemasis Cree Anishinábeg (BOCN). Kí-ondamitá kinwej tabishkódj Saskatchewan Anishinábe Pimádjiwowin-ogamig ashidj Nódjim-ogamig ashidj kodagan ega ogima-ogamigon Odáwáng. Daryle maya wa-ijinikázodj, Giselle, ogíwabandjiganiwe nayágina 2000 Odáwáng mamándá-pídjikónaye wábandahídiwin. 2014 kígíweg wínawa koki o-endadjwadj tanakíwin ashidj kí-odápinág ondji wínawá. Píndj 2019, BOCN mádakamigad nitam tanakíwin ayámowadj Níj Odey anishinábe mawandosewín Anishinábe Akí. Kítódámowadj awaso, **odanakíwin ogí-odápinán ashidj akwáginán kawín wanitowadj pimádjiwowin ánín iye wíbadj kinawe kwayak ijinágog ashidj pimádizimigak. Eta igodj awaso tagíminose kikenindaman oshki ikidowin eyabadag odanakíwin ashidj kikenindaman inwewin pepejig tanakíwin apích tibádidaman Níj Odey pemádizidjig. Inwewin mí iye nitibendiziwin—wanising nidinwewin, niwanitonánán nitibendiziwin.**

Daryle/Giselle Gardipy (wín)

WÍDJ PIMÁDIZ TIBENINDIZOWIN

Wídj pimádiz tibádídádog nǐj awiyeg kego mígiwániwan ondji pimádjíwowin ondji, ikwe, ininiwag, ikwensínsag ashidj kíwisensag. Awaso ashidate kakina kego pimádiziwin ijinádog ondji ikwewag ashidj ininiwag. Wídj pimádiz kíjenindán awaso nisidotamwin ondaje akíng. Âbadad ondji kidji wíndamagedj kakina kego—ondji kego minwenindagog kidji pimibidjigen minwenindagog ákego enándeg. Wídj pimádiz wewenind pí-onzika nitibákonigewin ashidj eji pimádizing, ondji kakina kego kidji minobideg, ega mámakádj kego kwagweden. Podj igodj, eko Wídj pimádiz pimádjíwowin ateg, pikan, epide pepejig pimádjíwowin ashidj tanakíwin ashidj meshkodose kágige. Pikan

Wídj pimádiz kágige mayáwehí kínawind tibendizow, anishá tash ka'n kego kínawind nigizí mámawi, mí iye kego ayámeng apích kítaniziyáng; mí iye kego anikikenindamang ashidj kego kínawind edodamang.¹ Mí tash, wídj pimádiz ka'n awiyeg tódádodizí, anisha tash mámawi kodag iye ondji mádjise nóngom mámawi tódágok, ashidj kakina godají.² Wídj pimádiz memindage kichi inenindagwad awiyeg tibenindizowin ashidj ka'n takobidasinon kidji mino mádzewin.

Ininiwádiziwin ashidj ikwewádiziwin nígán ábidan ishkweyáng ega tagon mígádiwin níbina wábandawadj ondji píndj wídj pimádiz tibenindizowin ashidj anishágíjwewin. Kikenindan Ikwe Davika tibádjimo, 'Nǐj Odey pemádizidjig kádónáwá wínawa tibenindizowin tanakíwinang. Nánind pemádizidjig okikeninámáwán Nǐj Odeg, ka'n tash mónjag tibádakosinon. Nidandanizinában pakisayáng mámawi kodagag tanakíwin

anishinábeg kimánowewadj nakág Nǐj Odey pemádizidj mí 2tash madji onzámidon nakág iye otibenindizowin ashidj eji pimádiziwadj. Mí iye apích kekenindamán kidji kándiziyán ashidj ka'n kego kidji wíndamágeyán. Mámakádj kádjiyán apích sóngenindáman kidji kikenindiziyán pikan óde tanakíwan taniziyán.'

Ninagadjíwin ashidj nisidotamowin píndj wídj pimádizi ka'n atesinon shígwa; ajodeyámigadon mámawi pikan tibenindizowin násáb kodag pemádizi, taso pibónezi taji ishpa pimádizi. Awaso ijinikáde mánegawiyeg pemádizi pimíwidodj.³ Násáb minwenindawa tibenindizowin mánewayagán ájodeyá kego, mí iye násáb ijiseg, ega minwenindágoziwin. Âjodemagak wíndamáge ánín

Anishinábe WG2STGD+ Pemádizidjig nagodjíwin mánewihowag awakázowin ka'n iye kesháwádj ateg, ega menedagog anishá tash mámawi mage ájodeyág tábishkodj taji ega minwenindágoziwin.

1 West, Candace, and Don Zimmerman, "Doing Gender." In *Gender and Society* 1, (1987): 125–151.

2 Hall, Kira, and Mary Bucholtz, "Identity and Interaction: A Sociocultural Linguistic Approach." *Discourse Studies* 7, (2005): 585–614.

3 Crenshaw, Kimberlé, "Demarginalizing the Intersection of Race and Sex: A Black Feminist Critique of Antidiscrimination Doctrine, Feminist Theory and Antiracist Politics." In *University of Chicago Legal Forum* 1, (1989).

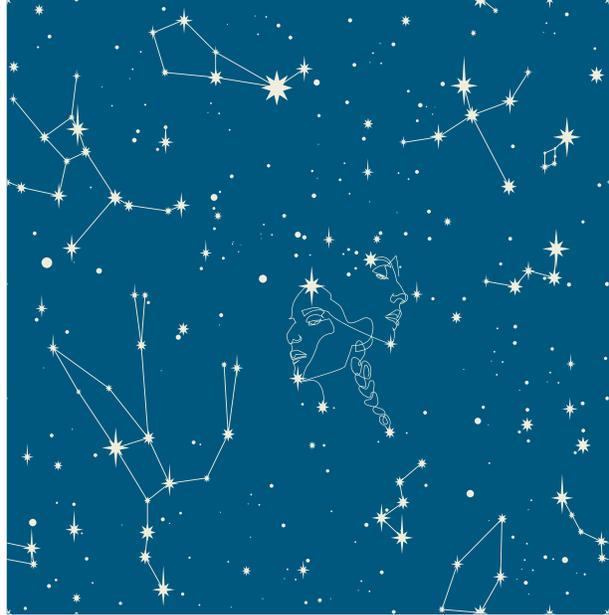

Wídj Pimádizi Tibenindizowin—Wábandizo áníń awiyag animandjiwodj ashidj inenindang nakág wín pimádiziwin mikamowadj wagidj wíndamágewadj pimádjiwowin ojichigan wídj pimádizi pimosemigag. Wídj pimádizi kágige mamádjíshika kidji minose mámawi wín ashidj tanakíwin eji tibenindágoziwadj. Wídj pimádizi kágige mamádjíshika iye kikinámadiwin, kikinámágozi ashidj g kandjiwebingáde wewenind.

Wídj Pimádizi Inábizowin—Wábandizo áníń awiyag ábadjitodj kidji inenindagwag ojítodj nanda ijichigewin kidji wíndamágedj wín wídj pimádizi tibenindizowin násáb tawa wíyagasiwan, inwewin, ashidj iye webizidj mikáganawang awiyag wídj pimádiziwin ashidj tibenindizowin ikidowadj wín tanakíwiniwan ashidj pimádjiwowin. Megwádj wábandahídínániwang wídj pimádizi inábizowin tagon ondji kakina awiyag, ka'n pagidinásíg wíndamágewadj awenen gashkito awenen awiyag nakag kanandagikenindjigan.⁴

Odónjewonan—ikidomagad apích awiya mígiwániwadj chibwá mashi konima gaye apích nígidj ejinágozidj. Ojigíjowe nániwan kedije-odónjewedj, ejikikenindágwag áníń maya ininí ashidj ikwe ejinágozidj. Mí tash iye ondji ininíwidj konima ikwewidj kikenindágozi eji kabikenindágwag.

Âbadjitówin Minwenindágog—Âbadad kidji wíndamágen níj kinigawisin ábadjitówin, ságíhidiwin, tibenindizowin, konima gaye inamandjiwowin ombiziwin ashidj wídjideyamowidj mámawi kodagak.

ÂNÍN INENINDAMAN NÍJ ODEY KONIMA GAYE ANISHINÁBE WÍDJ TIBENINDIZOWIN KENINDJIGE ONDJI KÍN?

'Ikidómagad odapinigon ani dokoz kitibenindizowin nakág; ikidómagad wenapadj pagamise kikenindiziyán, ega kidji shágwenimon awenen kín konima gaye kidji kázoyán. Nóngom tash niságíhidimin mámawi niwínimoshenj ashidj niminwenindam. Mí pidjínag nitam wíkád, niminwáyáyán niwíyawi nín ashidj minwáyáyán niábadjitówin minwenindágog.' – Davika ikido.

⁴ Eckert, Penelope, and Sally McConnell-Ginet, *Language and Gender*. (Cambridge: Cambridge University Press, 2003), 10.

'Kidji ikidoyán ekido násáb nitam pemádizidjig awaso akíng ashidj pekish LGBTQ násáb—mindjimimán anishinábe ashidj kín tibenindizowin madisemegak mámawi nín ashidj pagedanig kidji pimádiziyán. Iye nisidomandj awiyeg kidji kikenindaman kín ábadjitówin konima gaye wídj pimádizi tibenindizowin mega kidji asidozon kwayak abinás mí iye kete mámidonenindámowin. Chibwa mashe pinawígo Níj Odey pemádizidjig kípagidinág eta godj wage. Ka'n mámakádj awiyág kikenindamókí kínawind, konima kaye kidji atón inónzowinikádjigan, awegonen kínawind. Nígí tebwetamowin ashidj kichi inenindagwad.' – Martini ikido.

'Nindiji kikenindiz Anishminweninima ininí ánín nakag nindikid Anishinábe ashidj minwenimak ininí mí iye pangí kakina epideg. Ka'n nindaniwenindazínan wendad inonzowinikádjigan taj LGBTQ. Nitebwetan ánín awiyag taji kikenindizok ándjiseg ondji ninawanjónán kidji kikenindameng kinawe eska pinawígo. Nínawind tawe tebwetamowin pemádizidjig. Iya Kije Manido odapinigonon kínawind násáb ashidj ejikikeninimang. Ka'n nín nawanjónizín kidji Níj Odeywiyan; igeg manidog ningínawanjónigog.'

– KaKeesheeway ikido.

NÍJ-ODEY TIBENINDIZOWINAN

Awegonen tash 'Níj-Odey' konima gaye 'Anishiwídjíwágan'? Iye ojichigádeg ikidowin Níj-Odeyizi(násáb kaye 2 Odey konima kaye Níj Odeyag) níbina inwázowag kígítianizi eko Nising Anishinábe Páshtone Mawandjfhidiwin, Ininí ashidj Ikwe násáb iji wídjíwágan míawandoseg Winnipeg píndj 1990 ashidj Kijekwe Myra Laramée ogí-inenindán. Awaso ikidowin ondjbámigad wenzikág ánikanotamágewin Anishinábe ikidowin niizh manidoowag, ekidomagag 'níj manidóg' ashidj kaye iyo Anishinábe ikidowin ábadad kakina kodají Aganeshá tanakíwinan ondaji Mikínák Minitigong. Kete-ahí mazináhigan ogí-ábadjítion ikidowin 'berdache', ondjbámagad 'awakán' konima kaye 'ganawenimá kíwisens' kidji tibádjimodj Níj Odey pemádizidjig nanáng ako 1990 apích Níj Odey kibí-ábadjichigádeg. Megwehí Níj Odey kinawa ábidad nóngom, kodagag konima minwenindánáwá endanakídj keshawadj ikidowin, níbina Anishinábe inweninan atewan ikidowin iye nawadinang wídj pimádiziwin wínawa tanakíwinwan. Anishminweniman ininiwan mí iye kodag ikidowin ábadad meshkod mámawi Níj Odey tibenindizowin ashidj apíténindamowin owa ThirzaCuthand.⁵ Podjigodj Níj Odey odayánawa nibine pikan ikidowin ondji pikinong pemádizidjig LGBTQQA+ashidj tanakíwinan, iye wewenind nisidotágwad kidji inindj awiyag awenen dijikikenindizog ayádj tábishkodj ikwe ashidj ininí odey.

'Niminwenindam kidji kashkitóyan kikenindámojíweyan tibinawe ashidj kidji kwenadjwíwiyan nín pakíginong. Podjigodj, nín ikwe mígiweyan ikwe, kágige nigí-inenindam ininí odey píndjehí,' – Martini ikido.

5 Scudeler, June, "Queer Indigenous Studies, or Thirza Cuthand's Indigiqueer Film." In *The Cambridge Companion to Queer Studies*. (Cambridge: Cambridge University Press, 2020), 79–92.

Iyo ikidowin, Níj Odey nawadinánan mangadeyák tebák wídj pimádizi tibendizon ánikósing wíndjidiwin ashidj tebwetamowin ashidj wídj pimádizi tibenindizowin. Píndj Epangishimodj pimádjiwowin, awasonon konima tibádídagwad ikwe wídjwágan, ininí ete, níj wayek, ándjise pimádiziwin konima gaye wídj pimádizi- mámawi kodagag- násáb táwe mámawi awasonon pakwenigan. Níj Odey ta ábadad kidji tibádodán níbinaweg wídjwáganag.

Podjigodj Níj Odey nánigodinón ábadad agwátewan ikidowin, tagi mazinádjigáde iye ka'n kakina Anishinábeg kikenindizog Níj Odey ashidj LGBTQQA+ ashidj ka'n kakina Anishinábe awiyag eji kikenindizo LGBTQQA+, takikenindizo Níj Odey. Nánind, iye kíjenindam kidji ábadjitodj ikidowin Níj Odey nakág kidji kikenindamádog mámawi Anishinábe kikenindjigewin wídj pimádizi ashidj wídj pimádizi tibenindizowin kidji abin nígán agamichigaming níj tawe nakag wídjidiwin ashidj wídj pimádiz ániní iye mádjí íjfyak Anishinábe tanakíwinan nakag Ayamiyewin ashidj kibwawidi kikinámádíwígámig.

Mí wendji ábadad ikidowin Níj Odey ta wábandjigáde mígádaman pinawígo inákonigewadj taj wídjwáganan ashidj meshkod nígán ateg Anishinábe agwádjí-kichi-kíjigong, násáb tewe ashidj kodag kego inádiziwin tibenindizowin ashidj kaye eji kikenindágog tibenindizowin-- ashidinaman wídj pimádizi, wídjidewin, tanakíwin, pimádjiwowin ashidj tebwetamowin.⁶ Nóngom oshki ombákonigan taj wídj pimádiz ashidj ábadjitowin minwenindagog píndj Epangishimo pimádjiwowin ánimiziwog kidji wíndamágewadj násáb kodj, ikwe kí ininíwe, ishkwá meshkadose nawehí níj pemádizidjig.

Inózowinikádjigan tewa pikán pimádiziwin ábadad; konima gaye 'paninanawa mishág ikidowin: iye nagadjíwin Níj Odey pimádizidjig, tabishkodj ánikeyádjimowin ashidj nóngom, ijínáhán pekinong mikan ondji pinawígo ekidowadj wídj pimádiz ashidj ábadjitowin minwenindagog.⁷

KAKINA AWIYEG INWEWIN

Iye inenindamowin wídj pimádiz pindon pimádjiwowin nakog inwewin ábadad. Inwewin miníná níj nígánizi inawendiwin mámawi tebwetamowin ashidj apítenindagog ondji pemádizidjig. Mí tash, inwewin ashidj pimádjiwowin inenindamowin kakina awiyeg nakog minobideg ondji kakina awiyeg.⁸ Inwewin iye kágige ábadad miziwe pimádiziwin ashidj kágige tadagon nipimádjiwowin.

Nakog kakina awiyeg tibádídágog nakog tebwetamowin ayámeng inakág pimádiziwin. Inwewin ka'n pekadj atesinon, tiba kágige tidibáska násáb ke inenindamowin mígiwaniwan mámawi inábájdjitowadj. Mí iye pakwenigan wídj pimádiz nakag Epangishomodj pimádjiwowin níj wa-ise. Awaso ikidomagad iye wídj pimádizi mónjag wábandjigáde ayámowadj níj pikinong ateg—ininí ashidj ikwe. Iye níj wayek wídj pimádizi wábandahíweg áganesha ikidowin 'wín' tibádjiman awiyeg. Nóngom, kinawe ábadad pejig ikidowin 'wínawa' mígiwen nagadenindagog ándjise apích Epangishomodj pimádjiwowin kikenindán ashidj odápinang wídj pimádizi tibenindizowin awas inakág. Iye mazinabíhigan nakag wídj pimádizi mayena Áganesha ikidowin tawábandjigáde násáb 'pemádizidjig' ashidj 'ka-ishkode mígákídj' meshkodj 'pemádizi' ashidj 'ishkode ininí' násáb. Iye ábadad ininí ikidowin kidji tibádjimon

6 Walters, Karina, Tessa Evans-Campbell, Jane Simoni, Theresa Ronquillo, and Rupaleem Bhuyan, "My Spirit in my Heart": Identity Experiences and Challenges Among American Indian Two-Spirit Women." In *Journal of Lesbian Studies* 10, (2006): 125–49.

7 Pyle, Kai, "Folks Like Us: Anishinaabe Two-Spirit Kinship and Memory Across Time and Space." PhD Diss. University of Minnesota, 2021.

8 Hall, Kira et Mary Bucholtz, « Identity and Interaction: A Sociocultural Linguistic Approach », 585–614

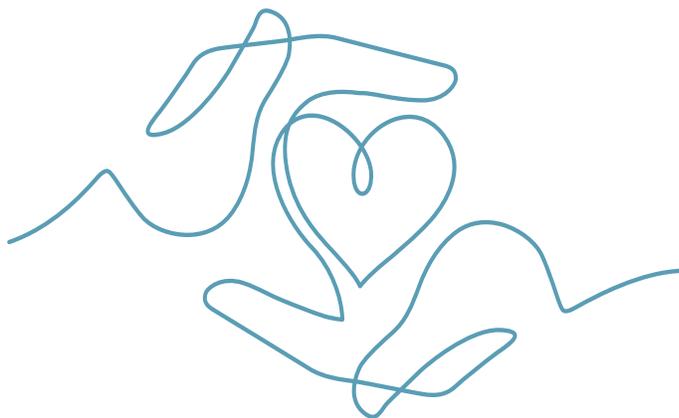
ega kikenindágog awenen wídj pimádizi ega kikenindágog konima gaye ándjise konima gaye okwínowadj ega kikenindagoziwadj ininiwag, ijínikáziwag ininí ikidowin, mí tash iye wídj pimádizi inwewin.

Mámidonenindan iye wídj pimádizi inwewin pikinong eska aganeshá ikidowin. Inwewin ijíkenindagóg ayáwadj aganeshá pimádizi, ándí ikidowin ábadad konima gaye ininí, ikwe, konima gaye ka'n kego mashkawa nawekadj kidji ábadad ininí ikidowin. Ayeng, Nádwawewin, ikwewag ashidj ikwe inenindágwad pikin.⁹ Iye ábadjítón oshki ikidowin níbina awiyeg mazinátesha pimádjíwówin inenindamowin taj wídj pimádizi. Shagodj, Ojibwe ashidj Dakotan ka'n ayásínawan wídj pimádiz ikidowin. Podj igodj ayánawán ikidowin wínán ininiwag ashidj ikwewag, inwewin nawehí chínawendáganag meshkod pi wídj pimádizi apích tibadjímán awiyeg.¹⁰

Nánanind pangí odandjítónawan ikidowin kidji tibádodang ondámítáwínan kidji kikenindang wídj pimádizi awiyeg. Ánín tash, awaso ijiwebad apích wídj pimádizi ayádj endajíkédj pikinong. Násáb igodj, níbina pemádzidjíg inenindamog andakoniniwag ininiwag eta. Ikidowin násáb 'ikwe pápinowédj', 'andokonikwe', konima gaye 'ininí mashkíkíkwé' kikinawábadj pimádizi inwewin mígiwedj kidji mashkawág inen inenindámowin. Awaso tash kinawe wídokán inabiwádj ininiwag násáb ega minoseg abiwadj inwewin, meshkod mígiwedj iye ega wejichigedj ininiwag mindjiminawadj Epangishimodj pimádjíwówin, inábiwín iye mágiwedj kidji akonang inen, inizinádeg kego ashidj wábandjígádeg picha meshkod ega wanishishin taji konima gaye 'wáge'. 'Odápinigad ega wanishishin, pangí pimádzimagad, mazinádan

memindage: ininiwag eta igodj pekádj pemádzidjíg, wábáshkíweg ka'n ayásínawa iniyegiziwin (iye ijiwebad), pemádzidjíg ka'n ayásínawa pimádzíwíwin konima gaye ábadjítowin minwenindágog.¹¹ Awasonon kikinawábandjígánan wábandahíwe iye inwewin pimádzimagad—síbiskágad, tidibábide ashidj wásábíkise nakág pimádzíwíwin ándjise. Ashidj wábandahíwe iye nanízániziwin pinawígo ká ijiwebad nakág Anishinábe inwewin ashidj pimádjíwówin.

Inwewin ogo kabíjadjíg pinawígo mí iye kodag ábadjítowin awakíwín iye pagidinígádeg kidji akonomowadj Anishinábe pimádjíwówin tebwetamowin ashidj inenindamowin wídj pimádizi tibenindizowin ashidj inapizowin. Chibwa mashi wábishkíwedj, níbina Anishinábe tanakíwínan wábandánawa wíjedíwín ashidj wídj pimádizi tibenindizowin násáb onishishin ashidj apíténindagóg. Awaso wábandjígáde inwewin: Kegád 2\3 taji 200 Anishinábe inwewin ka andwánikádeg Míkinák Mínitigong ashidj Kíwedínong Nunangat odayánawan ikidowin ondji wepemádzidjíg ega ininíwadj konima gaye ikwewadj.¹²

9 Corbett, Greville. *Gender*. (Cambridge and New York: Cambridge University Press, 1991).

10 Picq, Manuela L., and Josi Tikuna, "Indigenous Sexualities: Resisting Conquest and Translation." In *Sexuality and Translation in World Politics*, edited by Caroline Cottet and Manuela Lavinás, 57–71. –Bristol: E-International Relations, 2019).

11 Eckert, Penelope, and Sally McConnell-Ginet, *Language and Gender*. (2003), 249.

12 Hunt, Sarah, "An Introduction to the Health of Two-Spirit People: Historical, Contemporary, and Emergent Issues." (Prince George, CA: National Collaborating Centre for Aboriginal Health, 2016).

Mí tash, wendjising inwewin kágige ándjise ashidj tidibáska, ánikadj níngán ondji tabishkodj mókise ashidj ayámeng oshki ikidowin, ánín iye níbina Anishinábe inwewin mádjisek, kwagwedjitowin ájaye tagonon ondji mizimizidegikenindjigan. Iye kitinamádizo ábadjito Anishinábe inwewin tidibáshkageg wídj pimádizi tibenindizowin, inapizowin ashidj wijediwin kichi inenindagwad ondji g nánfbawímagak Anishinábe pimádjíwowin ashidj mino pimádiziwin wenzikág madji ijichigewin pinawígo. Kíjenindang ashidj píndigádon ikiwowin ondji Níj Odey ashidj Anishinábe Pemádizidjig ta ondinamáge ondji tanakíwinan kidji wídjideyamowadj mámawi wídj pimádizi tibenindizowin ashidj wídjideyamaw ígeg pinawígo ijichigewin. Ka'n igodj eta kinigawinán Níj Odey tibenindizowin ashidj wídj pimádiz pikinong ijichigewin pinawígo, anishá násáb kaye kidji songang Anishinábe tanakíwinan, kigádawog weshkinígídjig ashidj ganawábimadog 'kakina nidjínawendáganag'.¹³

¹³ Davis, Jenny L., "More than Just 'Gay Indians.'" In *Queer Excursions: Retheorizing Binaries in Language, Gender, and Sexuality* (New York: Oxford University Press, 2014), 62–80.

NÍJ ODEY IKIDOWIN WENZIKÁG ANISHINÁBE INWEWINAN’

qaigajuariit – Kíwedínog – ‘níj nokán kegon sinigosing’, ikidowin ondji ikwe towa pikan pemádizidj

angutauqatigiik – Kíwedínog – ‘níj mashkawag kegon sinigosing’ ikidowin ondji ininí minwenimadj ininín

mnedokwé (mánewadj: mnedokwék) – Potawatomi – ‘manido ikwe’

aayahkwew – Cree – ‘káwín ininiwisí konima kaye ikwewisí’

onón:wat – Nádawe – ‘Nindayáwág níj odeg píndjehí niwíyawing’

nádleehí – Navajo – ‘iya ka-ándjizizodj’

NÍJ ODEY IKIDOWIN WENZIKÁG NIKIKENINDAM GANAWENINDJIGEDJIG

Resbian konima rezbian – kinigawinigewin áganesha ikidowin ‘lesbian’ mámawi ‘resarving’

Gaytive – kinigawinigewin áganesha ikidowin ‘gay’ mámawi ‘native’

Guncle – kinigawinigewin áganesha ikidowin ‘gay’ mámawi ‘uncle’

Gauntie – kinigawinigewin áganesha ikidowin ‘gay’ mámawi ‘auntie’

Mí tash iyo ikidowin ‘Níj Odey’ konima pidjínag inenindamowin tidibashkág pinawígo eko tagong. Daryle\Giselle kikenindamójiwe, ‘Kínawind mamakádj kekinámádizon iyeg Níj Odey pemádizidjig tanizigowában chibwá mashe kibawidi ijichigewin ashidj awaso tash kikinámáwak weshkinígídjig, kidji apítenindamowadj wínawa.’

Wídj pimádizi pimidjiwan Anishinábe tanakíwinan ishkwáhíkan níbina kwayakosin odápinámowadj pikinong inanokonigedjig Mikínák Minitigong. Anishinábe kikenindjigewinan ikidomagadinon iye wídj pimádiz ashidj wijidiwin wábandjigáde enigokwág, ándí pemádizidjig wiyagi wídj pimádiz ashidj ábadjitowin minwenindamin ayámowadj kichi inenindágwad ondamítáwin wínawa tanakíwinan. Násáb igodj, Níj Odey Pemádizidjig ayánawa kichi inenindágwad wiyagi Anishinábe pimádjijowinan. Níbina tanakíwinan, igeg inenindágozig apítenindágozig, ashidj inenindágozig ayámowadj kesháwádjító wayábandjigádeg tábishkodj ininí ashidj ikwe. Chibwa mashe wábishkíwedj tagoshing, Níj Odey ka’n mámakádj chínawendizig awiyeg wíjediwin, sagahídiwin inawemán konima kaye ijichegawinan anishá tash takobide awiyeg inanokídj wín tanakíwining. Cherokeeeg endanákidjig Anishinábeg Oklahoma, Níj Odey pemádizidjig ogayánawa kesháwádj ondamítáwin tanakíwin, ánín iye oshkinigídjig, ganawábamadj kánebódjig ashidj mashkíkí.¹⁴

Kichi inenindágwad kidji ojibíhiman igeg ka’n miziwe Anishinábeg ayásínawa Níj Odey ka ánikeyádjimonádegin, ánimad kidji mikaganiwang mega madji todamowadj ogima ininiwag pinawígo. Wídj pimádizi

14 Nagle, Rebecca. “The Healing History of Two-Spirit, A Term That Gives LGBTQ Natives a Voice.” *HuffPost*, June 30, 2018. https://www.huffpost.com/entry/two-spirit-identity_n_5b37cfbce4b007aa2f809af1.

ashidj áshidj ábadjitowin pikinong shígwa ondji níbina Anishinábeg tanakíwinan chibwa mashe wábishkíwedj ashidj Anishinábe tanakíwinan ka'n odápinizínawa ábadjitowin násáb kodagag. Násáb igodj, nánind Anishinábeg kwagweditog pejig ininí ashidj konima gaye níj ikwewon.¹⁵ Ashidj tash, kego apítenindágog mámawi Kinistínó ashidj Ábitáwizi kikinámágewin, ega ondamíhiwen mámawi tibenindizowin ashidj pagidin igeg kidji mikáng ashidj kidji igodj wábandahiwe wándiziwadj—mámawi wídj pimádizi ashidj minwenindagag—tebinák igodj awiyeg ashidj tanakíwin ega wísagápinaganiwadj.¹⁶

Kibáwidiwogamig ogímígiwen awakíwin taj Níj Odey Pemádizidjig ashidj wídj pimádiz pikinong pimádiziwin. Awaso mádjise mámawi kibwadi kikinámádinán ashidj kodagan ombákonigán, ká atowadj Epangishimodj inenindamowin taj níjing wídj pimádiz ashidj ayámowadj kigishkáng pikinong anishinábe wídj tibenindizowin ayámowadj. Iye ánimiziwin ayon Anishinábe WG2STGD+ Pemádizidjig wábandjigádeg ogima tibáhigewin násáb Anishinábe Inákonigewin. AnishinábegWG2STGD+ Pemádizidjig maya keyábadj wábandánawa kego kibisin pagwáseg taj kibwadi madakimigizidjig. Wendjising awaso, níbina Níj Odey awiyag inenindámog iye tibenindizowin 'wíkobidjigáde násáwehí níj enigwakamigag': wayekwáyag, iye ishkwayádj kibawidiwogamig ogímígiwen pemádizidjig ashidj wídj pimádiz ka'n tagosinon ayángwamíwin wínawa tanakíwinawan ashidj peshodj wínawa pimádjiwowin. Wayekwáyag, iye Epangishimodj LGBTQQA+ tanakíwin mójnag kásbíyan wínawa anishinábewin ashidj ka'n odángadizín ka ánikeyádjimonádegin wídj pimádizi

ashidj wíjidiwin wínawa pimádjiwowin.¹⁷ Mí tash, nánind Níj Odey Pemádizidjig kí inenindámog kidji kádowadj pangi wínawa tibenindizowin kidji inenindamowadj taniziwadj tanakíwinan mámawi oshki onakí pimádjiwowin. Násáb Davika ekidodj, 'Apích weshkinígyán, ka'n kegetinam nisidotizosí. Mimanteans kwagedjimonen iya ega nín ka'n kwagwedjimag awiyeg. Kegetinam nigí inenindam ningí madji todam. Awegonen ondji ni ombiyák ikwewak? Awegonen ondji nín kamisawenindamán kidji kinawe ininíwiyán? Ka nigíwíndamágesí nimidonenindjigan ashidj kwagwedjimonan ashidj minobeg mámawi todágog pemádizidjig ashidj nigíwábama ininí mí mega ondji ánín nín enenindamán. Ka nín kikenindazín ánín, anisha tash nigígashkito kidji mádjáhí ashidj nigímádjítán inawenidiwin mámawi ikwe, ánín iye mádjise enipabámádzihí ikwewiyán. Nigí ayán tebwetamowin koshkoziyán. Mí pidjínag, nikikenindamán nín keget pimádiziyán.

Kibawidiwogamig mójnag inenindágwad kego pinawígo. Awaso inenindamowin mígiwániwan ahindjyán ashidj ondiziwin taj Anishinábe Pemádizidjig mámidonábamá ega nágwasinon konima kaye ka onishishinon, ashidj kaye wídokamagad madji ayáwishiwin. Mí tash eta, oshki tanakí kibawidi ombákonigan iye, kawín enakamigak.¹⁸

Násáb wídj pimádizi tibenindizowin, pimádjiwowin tibenindizowin kichi inenindágwad ondji mino pimádiziwin ashidj sóngádiziwin. Wíyagádj, Níj Odey pemádizidjig kigishkán ishpag ega mino pimádiziwin tagwan ashidinan nisidizowin, gashkenindamowin, anisate, shíngenindjigewin ashidj mígádiwin, ashidj ega tagon mino pimádiziwin

15 Scudeler, June, "Oskisihcikéwak/New Traditions in Cree Two-Spirit, Gay and Queer Narratives." PhD Diss. University of British Columbia, 2016.
 16 Reder, Deanna, *Autobiography as Indigenous Intellectual Tradition: Cree and Métis Ácimisowina*. (Waterloo, CA: Wilfrid Laurier University Press, 2022).
 17 Hunt, Sarah, *An Introduction to the Health of Two-Spirit People: Historical, Contemporary, and Emergent Issues*. (2016).
 18 Wolfe, Patrick, "Settler Colonialism and the Elimination of the Native." In *Journal of Genocide Research* 8, no. 4, (2006): 387.

wídókázowin.¹⁹ Onomán pakewinán ega wanishinog ondji weshkinígidjig, awenen memindage naníánizidjig. Níbina Níj Odey ashidj Anishinábeg wábandánawa shíngenindjigewin wínawa endáwádjin ashidj tanakíwinawan ashíidj ijíyág chígábijáwadj mámawi wínawa pimádjíwowin, tanakíwinan, ashidj mamádjáwadj. Podj igodj, mamádjáwadj konima mámakadj tibináman sóngan pimádjíwowin ashidj wídj pimádzi ayanmowadj wídókaziwin ashidj kagánzomá nisidawinange tibenindjigedj, inenindamowin iya Kakeesheeway ikidodj kabí ijiwebag wínawa tibinawe: 'Ondjibamagad ondji keg o ka wábandaman pemádzin. Kíshpin wídj pimádzi tibenindizowin nisánik, iye pemádzidj ta kázo wendji igeg d tanakíwin. Kí ijinágwad apích oshkinígiyán ashidj mí tash awegonen ondji kágige mádjáyán. Nimámidonenindán ningodin tanizinaban magoshán ashidj tewehigedjig, pejig iya kí ikido kidji kíweyán nidanakíwining. Mí iye kibawidiwogamig. Igeg ega odápinawadj tebwetamowin ka'n-wídj-pimádzi-keshawadj pemádzidjig. Nigínishkiyig awaswa ininí. Taníziban nidanakíwinan ashidj kí madjidodam.'

Anishinábe tanakíwinan konima maneziwadj tawateg ashidj nígáni nakag Níj Odey Pemádzidjig, ashidj koke odápinán Níj Odey wídj pimádzi tibenindizowin nígánidjig ta tebíhiwe ondji awiyeg ashidj tanakíwin.²⁰ Anishinábeg igeg ka'n ayánisínawa Níj Odey ká ánikeyádjimonadegin konima kaye awasonon ijichigewinan kí wanisonon apích madji wábishkíwe tagoshin kidji mashkawízí ashidj ganawenindang pimádjíwowin. Ondji mega wídj pimádzi mamada minwenindamowin ábadad píndj Anishinábe pemádjíwowin, chibwa mashe wábishkíwe, iye inákonigewin

násáb igodj Níj Odey tebenindizowin ánawe kegád pinawígo ijisegoban. Ka'n igodj eta awaso inákonigewin nisidawinan inen tagokik akonigádeg pimádziwin, madji ijiwebad, anishá tash mígiwen ko tash pigíwewidon ashidj takobidjigedj mámawi pimádjíwowin koki.

Níbina Anishinábe tanakíwinan kíjenindánawa oshki ká ánikeyádjimonádegin kidji kijewádjichigan. Davika tibádjimo,

'Nígí ojítónan tenibánd madjigondeyan ashidj gímígiwenan inen kesháwadj Anishinábekweg. Ka'n wíkád nígí inenindazí kidji kashkitóyán kidji písikáman tenibánd madjigonde. Nóngom, tagon oshki inenindamowin kidji ojítón tenibánd kíshkanagabeshágan ondji 2SLGBTQQIA+ pemádzidjig. Kodag kego misawenindámán kidji ojítóyán tenibánd kíshkanagabeshágan ondji nín wídj pimádzi tibenindizowin nín pimádjíwowin. Kí ijinágod 12 píbón nipimádziwin kidji kegapích minawazi kakina tanakíwinan nisidawináman wídj ikwe ashidj ega kázoyán wíkád awashamenj. Niwíwindamawág tanakíwinan, ega mashi pón akíwisinong igeg taniziwadj 2SLGBTQQIA+ Pemádzidjig ashidj ka'n nipimádziwin bábinigomísí kíshpin ega minwenindamwag nín dawa.'

19 Ristock, Janice, Art Zoccole, and Lisa Passante, *Aboriginal Two-Spirit and LGBTQ Migration, Mobility and Health Research Project: Winnipeg, Final Report*. (Winnipeg: University of Manitoba, 2010).

20 Hunt, Sarah, *An Introduction to the Health of Two-Spirit People: Historical, Contemporary, and Emergent Issues*. (2016).

NÍNAWIND IKIDOWIN ONDJI KÍNAWA: MINDJIDWEWIN ONDJI WESHKINÍGIDJIG ASHIDJ KÍN TIBINAWE OSHKINÍGIYEG.ÍÍ

Nínawind kwagwedjimanánig Kikenindjige Ganawenindamowadj kishpin igeg ayámowadj mindjidwewin iye ikidowin mámawi weshkinígídjig ashidj kodag kego oshkinígi. Mí awaso ka I

'Nagandawenindizon ashidj inábin píndj kimanidówing kidji kikenindaman maya. Kawín pizindaweken kodagag ekidowadj konima kaye kidji tabasinigon. Shenan kimidonenindjigan, shenan kimanidówin, ashidj awi wábam kidódemag; ganój Kije-ininí konima Kijekwe. Kigakikenindán apích nagishkaman ega minwenindágozin; káwin kijigábiken kishpin gashkitóyen kinawe kwagwedjitón kidji mikawadj kewídokázodjig.' – KaKeesheeway

'Ínishikewizin kidayán tibenindizowin kidji nájoniman kín wídj pimádizi ashidj ka'n igodj eta nájoniman násawehí ininí konima kaye ikwe.' – Daryle Gardipy/Giselle

'Kishpin pápinendaman mámawi kín tibinawe ka'n shágwenimoken kidji pagidinaman kín awiyen í2SLGBTQQIA+ pemádizidj. Pagidinan kín tibenindizowin wáseyásigedj! Konima ta ánimad ayápích, anisha tagonon abinásan kidji wídókágon.' – Davika

'Kínawa kidapítenindagoz eshka inenindaman. Kín ayán kágige igodj.' – KaKeesheeway

'Mashkawizin ashidj sóngenindan. Taniziwag pemádizidjig ondaje wagidakamig ega kebi kwayak inenindamodjig. Káwin kego napádjkidisi. Kije Manido kitasig ondaje aking kego kidjibí-ijichigen kigabikikenindán eta nánáge ashidj nagadiziwin kiga kikenindán awenín maya kín kaye kidji apitenindizoyen.' – Daryle Gardipy/Giselle

'KAWÎN WÎKÂD KIPÂTAGÎJOWESÎ!!!

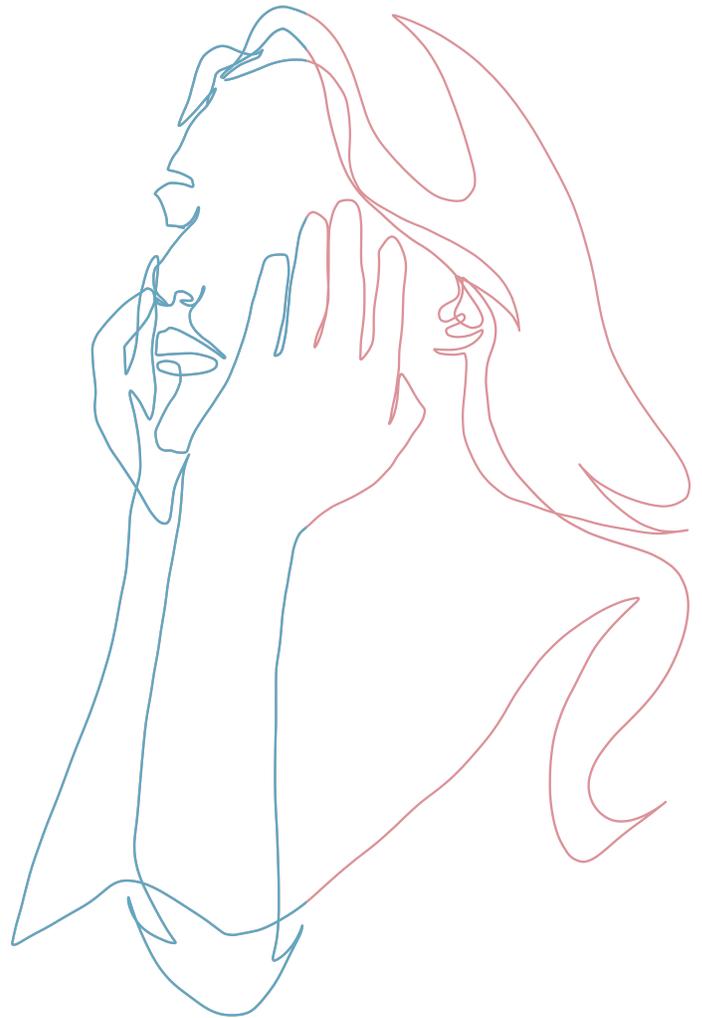
Kagige tebwetan enenindaman kinawe kidaminose abiyán ikwewiyan. Kawin kiga agadjisi kaye kinawe kiga 100% ishpenindiz IKWEWIYAN!

– Davika

'Nidapítenimá ki abidj win tibinawe. Ashidj nidapítenima ega kípáidenindang. Keget piminobide pímadiziwin. Ká 'n wikád nigí inenindazi kidji pítaniziyán nóngom ejípibónezíyán (28). Nígí-ayán ánimizíwin weshkád nípímadiziwin nígí-inenindam kawin nindayásín kego nígán awádj kawin nígí nanda-ijichigesí kego, mí eta nígípaba-ahindaniz, ashidj kímínobide pímadiziwin awashamenj. Nindá-iná kaye mashkawize. Mámakádj kemashkawizín kidji tibinawe tajíyin. Níkichi-apítenindiz kíbiyán ikwewiyan kaye kípímadizíyán ako nóngom.'

– Martini Monkman

AGANESHÁ IKIDOWIN’N

2SLGBTQIA+—Ikidomagad ondji Náj-Odey, Ikwewiyadjig, pikin pemádizidji, kagwagwedewadj, kakina iyo dawa. Iyo + ikidomagad kakina ogo kodagag ega tibádjimomagag mámawe iyo ikidowin.

WG2STGD+—Ikidomagad ondji ikwewag, ikwesánsag, Nij-Odeg, pikin pemádizidji. Iyo + ikidomagad kakina ogo kodagag ega tibádjimomagag mámawe iyo ikidowin.

Shingenind Wijedewin—Awaso towa shingenindjigewin inakág pemádizidji miziwe pimiwododji kakina wíjidiwin minwenindamowin. Ikidomagad iye kakina awiyeg tagíwídjabimán awiyan pikin tash wín ashidj kikenindagod iye kinawe minwenindágod tash kaye wíjidiwin pemádiziwin ashidj ságahidiwin kaye kwagwedjitówin.

Pemádizi Wíjidiwin—Iye tebwetamowin awaso towa eta minwenindágog konima kaye eta odápinigádeg ábadjitowin minwenindagog. Ikidomagad iye wíjidiwin inenindagod ashidj ishpag eska kodag ábadjitowi minwenindágog ashidj mígiwen wíjidiwin ashidj kwagwedjitowin shawenimigoziwin ashidj wíyagishkagon.

Wawíyagi Wídj Pimádizi—Iyo ikidowin ábadad ondji awiyeg minwenindamowin kayádj kánígídj ega pikán mámawi wín wídj pimádizi tibenindizowin. Awiyeg awenen káyádj ikwe nígi ashidj kikenindizo ininíwídj konima tibádjidiswog wínawa ‘wawíyagi ikwe’ kaye (wawíyagi ininí ábadad ondji wawíyagi ininí). Iye ikidowin ‘wawíyagi ábadjitowin’ ashidj pikinong minwenindágog níbina tibewagendágod (madji ikidowin ashidj ka’n ábadadisinon awaswa pemádizidji ejikikenindizahog.

Ayán Wídj Pimádizi Tibenindizowin—Iyo ikidowin ábadad ondji awiyeg awenen ábadjitowin ayádj kikenindizodj ikwe, ta ijíníkázo wídj pimádizi tibenindizowin (takwan ondji wídj pimádizi ininí).

Ándjisewin—Iye kíjenindamowin ándjítowin wídj pimádizi anishágígewin kidji ayáman mámawi awiyeg wídj pimádizi tibenindizowin. Awaso ashidate wábandjigádeg mazinátesidjigan (násáb wábandahiwaniwan, inawendiwan, ondamítáwin, inónzowin, ikidowin’n); mashkíkí ojibíhigewin (násáb píndagane, kíshkijigow, kitawenindamowin pimádiziwin); ashidj/konima tibakonigewin (násáb ándjítowin wídj pimádizi ojichigan ashidj inónzowin tibakonigewininí mazinahiganan ashidj kikenindjigen). Kakina awiyeg ándjiseg omíkan tagwan kesháwadj.

Wídj Pimádiz Tibádjimowin konima gaye Ándjiseg Tibádjimowin—Kego inanokíwin, ijichigewin, konima gaye tawag kidji kikenindágoziwadj ándjítowin wídj pimádizi ashidj wídj pimádizi pikinong pemádizidji ashidj nígán ateg ayangwámíwin ashidj mayenindamowin.

Wídj Pimádiz Ánimenindamowin—Ánimenindamowin konima wísagenindamowin awiyeg konima oda-ayán onzam anwetam násáwehí wín ábadjitowin ayádj kánígídj ashidj wín wídj pimádizi tibenindizowin.

Megwe Wídj Pimádiziwin—Iyo ikidowin wíndamáge kego níj kagítágezewin pimádiziwin ega minoseg níj píndagana nígáníkandáge ondji ininí/ikwe minwenindamowin. Nánind ábadji nisidawináwán tanizidj kodagan ka’n wábandjigegádesinon nananj ako oshkinígewin konima gaye wíkád pánima. Iye ikidowin ‘náj ábadjitowinan’ kí ábadad kidji wíndamágen wínawa taniziwag pikán pemádizidji ayán

odápinán awaso ikidowin ondji wínawa tibinawe, iye mizi mize tibewagenindam ka'n keget ikidowin.

Wídj Pimádizi pikan ábadjitowin—lyo ikidowin ábadad wíndamágen wídj pimádizi ega násáb eteg wídj pimádizi ojibíhigádeg.d

Ega Násáb Eshka Kodag—lyo ikidowin ábadad ondji pemádizidjig ega násáb eshkag kodagag. Nitam kí ikidomagad 'mayag' konima gaye 'mayagi' pemádizi ondji 2SLGBTQIA+ nánind tanakíwining.

Kwagwede—Awiyege ábadjitowin minwenindagag, ábadjitowin tibenindizowin ashidj/konima gaye wídj pimádizi mikáganiwan ashidj pizogeshin.

Níj Awiyege Pimádizidj—Sághihidiwin konima gaye ábadjitowin minwenindamowin ijiwebizowin inakág níbina wídj pemádizidjig, násáb tibádjimán awiyege minwenimadj tábishkodj ininiwan ashidj ikwewan. Násáb igodj, awiyege awenen minwenindagag sághihidiwin konima minwenindman pemádizidjig pikinong ijinágozi ka'n tash ábadjitowin minwenindamowin. Ka'n násáb pagidanan ega minoseg, minwendamowin wendjida tibenindizowin násáb igodj ábadjitowin minwenindagag.

Ka'n misawenindazín minwenindamowin konima gaye 'pejigobígan'—Wídj pimádizi ega misawenindagag minwenindamowin iji kikenindágozi ka'n nagadizí ashidj konima ka'n minwenindazín wídjidiwin minwenindamwin. Awiya ka'n misawenindazín minwenindamowin odá ábadjitón awasonon hetero-, homo-, bi-, ashidj pan-, nígán ikidowin sághihidiwin kidji tibádjimodj awenen igeg ayámowadj sághihidiwin mámawi.

Kaminweninimadj kakina awiyege—Kakina sághihidiwin minwenindagag inakág pemádizidjig ijisege wínawa wíjidiwin, ábadjitówin minwenindagag, kakina gaye wídj pimádizi tibenindizowin.

Taswewan Pemádizidjig ayawadj Nagishkodádowin ashidj Wíjidiwin Mámawíhidig (ENM) konima gaye Taswewan Pemádizidjig ayamowadj ashidj Wíjidiwin Mámawihidiwadj Sághihidiwin Mámawi Níbina (CNM)—lyo ikidomagad ondji nagishkodádowin apích wínawa ayámowadj pejig konima gaye níbine sághihidiwin konima gaye wíjidiwin níbina kodagak, ashidj kakina mámawi todagak. Apích inini ayámowadj níbina ininiwan wíjidiwin minwenindamowin ayámowadj ENM konima CNM.

Pemádizidjig Meshkodoseg—násáb ikwe, inini konima gaye awashamenj. Awiyege ayádj wídj pimádizi tibenindizowin ashidj/konima gaye wídj pimádizi inápizowin ka'n wíkad tibisesí.

Níj Wídj Pimádizi—ayániwádj inini ashidj ikwewidj. Ábadad kidji wíndamágen pemádizidjig ka'n kikenindágozisí ininiwidj konima gaye ikwewidj. Ta ábadad násáb kaye ikidowin kidji wíndamágen kodagak pimádizi násáb minwenindágozi wídj pimádizi ábadjitowin minwenindagag.

Awasinon Ikidowin ábadadon ondji—awiyege ega kikenindizig ayádj minwenindágozi. Nánind pemádizidjig ka kikenindizig ábadjitowadj onón ikidowin, ete igodj mashka awaki wewenind pimádiziwín ashidj níj awiya pemádizidj.

A series of 20 horizontal red lines spanning the width of the page, providing a template for writing.

AJODEYÁK:
ANISHINÁBEG ASHIDJ 2SLGBTQQIA+ TIBENINDISIWINDIWIN

A series of horizontal red lines for writing, spanning most of the page width.

MINO PIMÁDIZIWIN ÂBADJITOWINAN

Anishinábe Kibawdi Kikinámágan Kashábwíkandadjig (IRSS)

Iyo madwesidjigan shesin kibe kíjik ashidj onagoshig ondji awiyag ka ijáj ono kikinámádinán.

Madwesidjigan: 1-800-721-0066

Indian Residential Schools Resolution Health Support Program

Iyo wídokázowin mínág ogo kashábwíkandadjig ashidj ododemowán kidji oditinamowadj ipizowin ashidj wídjíwániwan apích ega onon takóg tanakíwining.

Madwesidjigan: 1-877-477-0775

Apenimowin ondji Mino Pimádiziwin

Iyo wídokázowin tagón Ojibwemowin, Kinistinómowin, ashidj Inuktitut. Ogo naníbikimágedjig ta oditinág madwesidjiganing ashidj mizimizide nanda-gikenindjiganing kibe 24/7.

Madwesidjigan: 1-855-242-3310
 Mizimizide nanda-gikenindjigan:
<https://www.hopeforwellness.ca/>

Wídokázowin ondji ogo ebí adáwegoziwadj Kánádáng

Iyo madwesidjigan kwayakwenindamo, mánen inwewinan, awiyag tanize 24/7 kidji ájodekawádj ogo kashábwíkandadjig mámawi kawídokázodjig ashidj ke odápinamowadj nóndágewin ándídog.

Madwesidjigan: 1-833-900-1010
 Mizimizide nanda-gikenindjigan:
[www.canadianhumantraffickinghotline.ca/
chat/](http://www.canadianhumantraffickinghotline.ca/chat/)

Ânimitágoziwn4Minopimádiziwin

Ânimitágoziwin 4 Minopimádiziwin odayánawa Anishinábekweg 24/7 wídokázowin ondji Anishinábekweg. Mígaweg kwayakwenindamowin ashidj anishinábe wídokázowin ashidj mánedon anishinábe inwewinan.

Madwesidjigan ashidj ojobíhigewin:
1-855-554-4325

Mizimizide nanda-gikenindjigan:
www.talk4healing.com

Âbinodjínsh Wídokázowin Madwesidjigan

Iyo madwesidjigan mígiwen 24/7 kwayakwenindamowin wídokázowin ondji weshkinígídjig ashidj mígiwániwan mánen inwewinan.

Madwesidjigan: 1-800-668-6868
 konima **OJIBIHIGEN** ayeng **686868**

Youth Services Bureau

Iyo YSB mígiwen 24/7 kwayakwenindamowin ashidj teshagodj wídokázowin ondji LGBTQ weshkinígídjig 12 ako 18 pibóneziwadj Odáwáng ashidj Wábanong Ontariong; tadájikeg kaye kodagan kichi odenáng.

Madwesidjigan: 1-877-377-7775
 Mizimizide nanda-gikenindjigan:
[https://www.ysb.ca/services/ysb-mental-
health/24-7-crisis-line/](https://www.ysb.ca/services/ysb-mental-health/24-7-crisis-line/)

Pikin Pimádizi Madwesidjigan

Ogo pikin pemádizidjig kanakwetadjig, omígiwenáwá 24/7 wídokázowin ondji ogo kakina pikin pemádizidjig konima gaye ogo kwakwededjig, ashidj kaye ododemowán ashidj wídjikewán. Kawín kidawíkomáwán kodagan kidji bíjáwadj (násáb ákozi wídokágedjig ega pagidinaman).

Madwesidjigan: 1-877-330-6366

Nisidizowin Animitágoziwin

Nisidizowin Animitágoziwin Kánádang omígiwen 24/7 nǐ inwewin wídokázowin ondji owa wínisidizodj. Ojibíhigewin kaye ate 4 ako 12 ábitá tibikag EST.

- ☎ **Madwesidjigan: 1-833-456-4566**
- ☎ **(Kebek 1-866-277-3553),**
- 📞 **ojibíhigewin 45645**

MMIWG Wídokázowin Madwesidjigan

MMIWG Wídokázowin Madwesidjigan omígiwen 24/7 ásokawáwewin ondji ogo kabíjiwebag mindánámowin konima kanishiwewidjiwadj Anishinábe WG2STGD+ pemádizidj.

- ☎ **Madwesidjigan: 1-844-413-6649**

Weshkiníge Madwesidjigan

Ogo madwesidjigan ondji weshkinígidjig 16 ako 29 pibónezowag ashidj ondjibíg igodijí 2SLGBTQQA+ ijiwebinigewin ashidj nagadjíwin. Animitágoziwin ashidj ojibíhigewin ate 4 ako 9:30 onagoshig EST.

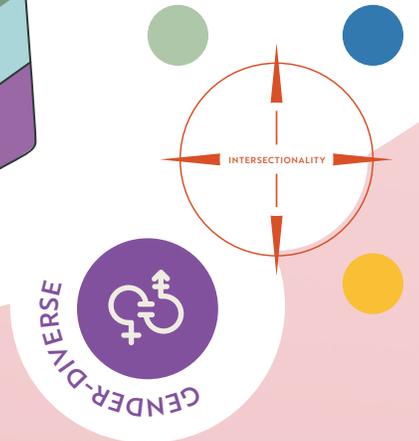
- ☎ **Ojibíhigewin: 1-647-694-4275**
- 💬 **Mizimizide nanda-gikenindjigan:**
<https://www.youthline.ca/>

Náníwanawigidjig Ikwewag Wídokázowin Madwesidjigan

Iyo madwesidjigan omígiwen 24/7 ásokawáwewin ashidj wídokázowin ondji ogo ikwewag kabíwísokánowdj awakíwin. Mizimizide kikenindjigewin wídokázowin ate Metizowini ako Chibayátigo kǐjigad 11 ako 8 onagoshig EST ondji ogo abiwadj Ontariong.

- ☎ **Madwesidjigan: 1-866-863-0511**
- ☎ **konima kaye 1-866-863-7868**
- 💬 **Mizimizide nanda-gikenindjigan:**
<https://www.awhl.org/online-chat>

AJODEYÁK:
ANISHINÁBEG ASHIDJ 2SLGBTQQIA+ TIBENINDISIWINDIWIN

ANISHINÁBEK WEG OGIMA-OGAMIG KÁNÁDÁNG

Funded by the
Government
of Canada

Canada